

Projectnieuws 2011-2

Oplevering Gangapur

“BOUWEN VOOR KINDEREN IS BOUWEN AAN DE TOEKOMST”

Inhoudsopgave	Pagina
Voorwoord	2
Trouw Top 50	3
Reisverslag Hans Schiebroek	4
Prioriteitenlijst	17
NCDO	18
Kaart met locatie projecten	19

Colofon

Het Projectnieuws is een uitgave van de Stichting Thomas Bouwprojecten, dat twee keer per jaar verschijnt.

Met medewerking van

Jac Braat
Henny Koenders
Hans Schiebroek

Realisatie

Hurks van der linden bv
Sabine Vos
Piet van der Heijden

Contactgegevens

Stichting Thomas Bouwprojecten

Secretariaat	Adriaan de Bot Kerkdijk 4, 5511 KZ Kneegsel +31 (0) 497 51 73 25 +31 (0) 40 20 26 848 info@thomasbouwprojecten.nl www.thomasbouwprojecten.nl rekeningnr 14 93 08 787 rekeningnr 30 03 66 te Eersel Kamer van Koophandel Eindhoven nr 41 09 25 42
Telefoon	
Fax	
E-mail	
Internet	
Rabobank	
ING	

Voorwoord

Helaas moeten wij deze editie van het Projectnieuws beginnen met het droevige nieuws van het overlijden op 31 oktober jongstleden van Rina, de vrouw van onze voorzitter Flor Potters. Dit na een ziekteproces van 10 maanden waarin zij liefdevol is verzorgd door haar man en familie, en veel medeleven en belangstelling mocht ondervinden van vele vrienden en kennissen. Namens iedereen die bij onze stichting is betrokken wensen wij Flor, kinderen en kleinkinderen veel sterkte bij dit grote verlies.

De activiteiten van de Stichting Thomas Bouwprojecten blijven zich dit jaar positief ontwikkelen. De donatie-ontvangsten zullen in 2011 ruimschoots boven de 100.000 euro uitkomen, meer dan 50 % boven vorig jaar. Dit bewijst dat gelukkig vele sponsors de noodzaak blijven zien om de scholing en huisvesting van de talrijke kansarme kinderen in India te ondersteunen. Namens deze kinderen en ook namens de zusters Franciscanessen, die de kinderen zorg en onderwijs bieden, hartelijk dank aan onze sponsors. Overigens viert de congregatie van deze zusters volgend jaar haar 125-jarig jubileum, waarvoor wij uiteraard de felicitaties zullen overbrengen, samen met de wens om ook in de toekomst onze voortreffelijke samenwerking op dezelfde wijze te continueren.

Genoemde sponsorontvangsten, tezamen met subsidie-inkomsten van de NCDO (Nationale Commissie voor Internationale Samenwerking en Duurzame Ontwikkeling) stellen ons in staat dit jaar vele projecten op te starten en te completeren. In het vervolg van deze uitgave van het Projectnieuws wordt u hierover uitgebreid geïnformeerd door middel van het reisverslag van Hans Schiebroek die in september de diverse locaties en projecten heeft bezocht en geïnspecteerd. Naast een aantal kleinere activiteiten komen met name ook de dit jaar gestarte grotere projecten in P.T. Paruru, Damaracherla en Perumalpalayam aan de orde. Projecten die alleen maar goed uitgevoerd kunnen worden dank zij de grote en kundige inzet van onze projectleiders en van alle lokaal betrokkenen in India. Ook hen wil ik graag hiervoor bedanken.

Jac Braat
waarnemend voorzitter

Stichting Thomas Bouwprojecten in de Trouw Top 50?

Het dagblad Trouw publiceerde 19 november jl. de Trouw Top 50 van goede doelen. Voor de tweede keer heeft Trouw in samenspraak met het Centraal Informatiepunt Goede Doelen (CIGD) en het Erasmus Centrum voor Strategische Filantropie de Top 50 voor goede doelen samengesteld. In tegenstelling tot 2010, waarbij alleen gezondheidsdoelen werden meegenomen in de analyse, komen in 2011 alle organisaties (ruim 5.350) uit de CIGD database in aanmerking voor een plaats in de Trouw Top-50.

In totaal hebben dit jaar zo'n 800 goede doelen zich voor de Trouw Top 50 ingeschreven waarvan 450 uit de sector internationale hulp. Stichting Thomas Bouwprojecten was hier een van. De doelen moeten uiteraard aan diverse criteria voldoen en werden ingedeeld in categorieën zodat uiteindelijk drie Top-50 lijsten werden gepubliceerd in de rubrieken: gezondheidszorg, welzijn & cultuur en ontwikkelingssamenwerking.

Enkele criteria:

Transparantie

Hierbij ging het onder meer om de bereikbaarheid, publicatie of opvraagbaarheid van beleidsplannen en jaarverslagen en het al dan niet publiceren van de identiteit van minimaal drie bestuursleden op de website.

Organisatie

Hier is onder meer gekeken naar de strategie: hebben andere organisaties die (bijna) hetzelfde doen invloed op de doelstelling? Wordt er samengewerkt met andere organisaties, is er een risicoanalyse en heeft die invloed op de strategie? Wordt de doelgroep betrokken bij de opzet van de strategie? Is het toezicht houden op de organisatie gescheiden van het bestuur? Is minimaal tweederde van de bestuursleden onafhankelijk?

Activiteiten

Hierbij ging het om vragen als: zijn de activiteiten gebaseerd op ervaringen uit de praktijk of op wetenschap? Is de doelgroep betrokken bij de opzet en voortgang van de activiteit? Worden experts betrokken bij de opzet, voortgang en evaluatie?

Kwaliteit van de website

De website is voor veel goede doelen het meest effectieve hulpmiddel om in contact te komen met (nieuwe) donateurs. Een gespecialiseerd bureau heeft de websites beoordeeld en vergeleken op punten zoals betrouwbaarheid, vindbaarheid, toegankelijkheid, leesbaarheid, aansluiting bij social media etc. Ook dit jaar eindigden veel goede doelen met een gelijk aantal punten. Om gedeelde plaatsen te vermijden, is besloten de kwaliteit van de website van de gelijk eindigende doelen bepalend te laten zijn voor het eindklassement.

Thomas Bouwprojecten is geëindigd op de 51ste plaats in de Trouw Top Ontwikkelingshulp. Helaas geen publicatie, maar wel een heel mooie prestatie!

In een Top-50 internationale hulp waar ook grote organisaties in vermeld staan als Oxfam Novib, ICCO, IKV Pax Christi, Stichting Vluchteling, Liliane Fonds, Unicef, Max Foundation etc. zijn wij uitermate trots op dit behaalde resultaat!

Henny Koenders / PR

Verslag van de India reis van Hans Schiebroek van 3 september tot 2 oktober 2011.

Een reis ditmaal langs 16 verschillende bestemmingen, waarvan **Perumalpalayam** (aanbesteding), **Gangapur in Rajasthan** (oplevering), **P.T.Parru** (aanbesteding) en **Damaracherla** (controle van de bouw) de belangrijkste waren. Dit keer reisde de 22-jarige Laury van der Linden met mij mee.

De luchthaventaxi haalt eerst Laury op in Vught en brengt ons vlot naar Brussel Airport. Tijdens de vlucht vertel ik Laury wat over mijn verleden en onder andere over de nog steeds indringende herinneringen als kind in Den Haag aan de Tweede Wereldoorlog, mei 1940 en het bombardement op het Bezuidenhout op 3 maart 1945. Ook de studententijd met jaarlijkse fietstochten door Europa en beroepspraktijk daarna. Laury vertelt mij over haar piano en ballet studies en 3-jarige studie binnenhuisarchitectuur in Parijs en groeiende interesse voor architectuur in het algemeen. Na aankomst komen we bijzonder snel door de douane maar dan stopt de organisatie en moeten we meer dan een uur wachten op onze bagage. Als we eindelijk buiten komen zijn de, altijd aanwezige, afhaalzusters in geen velden of wegen te bekennen en nemen we uiteindelijk maar een taxi naar het St. Thomas Hospital. Het is inmiddels zondag en een uur of drie eer we gaan slapen. Om 9.00 uur ontbijt. We worden opgehaald om naar het Generalate te gaan. Excuses worden gemaakt over het mislukte afhalen van gisterenavond. De zusters waren wel op de luchthaven geweest maar waarschijnlijk vertrokken voordat wij naar buiten kwamen. Ik ontmoet Tessa, een kleindochter van mijn neef Cor Schiebroek. Cor was de eerste voorzitter van onze stichting. Het is leuk om nu echt kennis te maken met mijn mooi opgegroeide achternichtje die in India een stage loopt en toevallig enkele dagen bij de zusters verblijft.

Tessa en Hans Schiebroek

Het adres van de zusters heeft zij gekregen van haar oom Alexander, oprichter van de Thomas Foundation for Microcredits en ze is stomverbaasd hier haar oom Hans te ontmoeten. Ik trouwens ook! Na de lunch hebben we een meeting met de zusters Rita, Prudentia en Bellarmine. Onderwerpen van gesprek zijn: 1. De geboekte nachttrein van Gangapur naar Delhi omdat we anders niet op tijd zouden zijn voor mijn gesprek op de Nederlandse ambassade om 11.00 uur. Goed geregeld dus. 2. Het functioneren van bouwzuster Asha. Tot nu toe hebben we te weinig rapporten en foto's van werken ontvangen. Daar moet verbetering in komen. Asha dient zichzelf verder te ontwikkelen en daarvoor is een goede communicatie met het projectteam gewenst. Zuster Prudentia zegt hieraan mee te zullen werken. 3. Er is een nieuwe jonge zuster, Mary, geselecteerd die dezelfde opleiding als Asha volgt. Ze is nu eerstejaars civil engineering, een 3-jarige cursus met diploma. Helaas is er geen ontmoeting met haar. 4. Op te leveren projecten: **Jolarpet** controleren lijst met 25 punten, **Vandavasi** drinkwaterzuivering, **Gangapur** schooltje en toiletten, **Damaracherla** verdieping op klooster in aanbouw controleren. Te starten projecten: **P.T.Parru** school met acht klassen. De eerste termijn van 20.000 euro is door de zusters ontvangen. De rij bomen blijkt ook al te zijn verwijderd en er kan dus begonnen worden. **Perumalpalayam** uitbreiding kindertehuis. Op het plan van Alex Jacob staat inderdaad G+1 (verdieping). Ik zeg dat de tweede verdieping gewoon gebouwd gaat worden omdat de paalbelastingen ruim beneden het maximaal toelaatbare blijven en ook de kolomwapening voldoende is (mijn broer Cor had thuis het een en ander nog gecontroleerd). Alleen de offerte van mr. Gurusamy is binnen. Prudentia vraagt de drie aannemers op 6 september naar Perumalpalayam te komen. 5. Informatie toekomstig project voor gehandicapte kinderen in **Elambalur**. Door de zusters Rita en Prudentia worden enkele beslissingen genomen over het aantal kinderen en de aard van hun handicap. Ook over de basis voor de exploitatie wordt gesproken.

De zusters vroegen aan mij of het aantal sponsors afnam. Ik heb gezegd dat niet zo zeer het aantal sponsors afneemt maar wel de hoogte van de bedragen die gedoneerd worden en door verschillende omstandigheden: het wegvallen van enkele belangrijke sponsors, economisch mindere tijden en ook het imago van India zelf waarvan de regering pretendeert alles onder controle te hebben. Na de meeting gaan we het, pas in gebruik genomen, tehuis voor bejaarde hulpbehoevende zusters achter het generalate bezoeken. De achterzijde heeft toch, in afwijking van mijn ontwerp, een monumentaal aanzien gekregen door de aanbouw van een,

tehuis voor bejaarde zusters

door pannen gedekte, doorgaande luifel zonder gebruikswaarde. Ook zijn enkele ramen toegevoegd met monumentale klassieke omkadering. De tuinafsluiting is vrijwel gesloten met zowaar nog twee openingen met het door mij voorgestelde bladmotief in het hekwerk. Hier is de tegenstelling zichtbaar geworden tussen de nuchtere Hollandse architect voor wie alle toeters en bellen een gruwel zijn en de Indiase architect (en opdrachtgever) waarvoor het uiterlijk vooral een imponerende uitstraling dient te hebben. De rest van het gebouw is vrijwel volgens mijn ontwerp uitgevoerd. Met goed gekozen afwerkmaterialen en kleuren en het moet gezegd worden: het gebouw ziet er heel goed uit. Ook de tuin is mooi geworden. De indrukwekkende grot inclusief St. Joseph beeld en werkende waterval is op zich knap gedaan, alleen heb ik persoonlijk niet veel met dat soort altijd weer opduikende bouwsels. Op het dak staan drie zonne-installaties voor de warmwatervoorziening, dat dan ook wel weer. Er zijn nu zeven zusters opgenomen die allen op de begane grond hun kamer hebben. De verdieping, die ook plaats kan bieden aan 20 zusters en een kopie is van de begane grond,

zonne-installatie

is nog leeg. Daarom is de liftinstallatie nog niet aangebracht. Afscheid genomen van Tessa, die nog een half jaar ergens ver weg in India studeert en daarna nog door India gaat reizen. In haar eentje! Na het avondmaal gaan we terug naar het hospital waar we nog even bij de groep zusters zitten die ongedwongen lol aan het maken zijn. Laury deelt stroopwafels uit. De volgende dag (maandag 5 september), zouden we om 7.00 uur per auto naar de zuidelijke projecten vertrekken, dus extra vroeg opgestaan. Het wordt een uur later waardoor we tot ver buiten Chennai in zeer druk verkeer belanden en rond het middaguur in **Elambalur** aankomen. We maken een rondwandeling en gaan als eerste naar het bejaardentehuis. Er zijn nu acht mannen en acht vrouwen opgenomen. Nog steeds wordt er getobd over de houtvuren en ongezonde werkomstandigheden van de kookvrouwen. Afsproken wordt hier nu voor eens en altijd een einde aan te maken door een zogenaamde smokeless oven te installeren. Deze zal ongeveer 400 euro kosten en ik zal het bestuur vragen dit uit ons onderhoudsfonds te bekostigen. Dan de plantage. De apen geven dit jaar veel minder overlast dan vorig jaar maar de hoeveelheid verkoopbaar fruit, voornamelijk mango's en kokosnoten, is nog laag. Dan naar de school. Het blijkt vandaag Teacher's Day te zijn. In heel India is dat de dag dat de leraren door de leerlingen verwend worden met cadeautjes enzovoorts, maar daarbij geacht worden de leerlingen te vermaken met allerlei spelletjes. Misschien is dit wel een idee om van India over te nemen. Het versterkt de band leerlingen - leraren in ieder geval. Ik ga op zoek naar een geschikt terrein voor de school en boarding voor de gehandicapte meisjes en vind dit achter het bejaardentehuis.

Gescheiden van het bejaardengebouw door 40 meter boomgaard ligt daar een prachtig gelegen akker van 45 meter breed en meer dan voldoende diepte, met de bergen op de achtergrond. We gaan door naar **Perambalur**, een flinke, snel groeiende stad op 10 kilometer afstand. Daar hebben de zusters een school met 1200 leerlingen en een boarding met 280 meisjes. Ook hier is een Teacher's Day programma waarvan we het eerste deel bijwonen. We zien een leerlinge een prachtige Bharata Natyam dans uitvoeren. Deze dansvorm vindt zijn oorsprong in de klassieke tempeldans en is religieus van aard. Alle leerlingen zitten buiten in de schaduw van de gebouwen op de grond. Klas bij klas, heel ordelijk. Laury en ik bedanken voor het ons gebodene en gaan doen waarvoor we gekomen zijn: het bekijken van een schoolgebouw, niet meer als school in gebruik maar wel geschikt voor de boardingkinderen. Het gebouw blijkt al geheel in gebruik te zijn als berging van de koffers en kleedruimten voor de meisjes. Heel overzichtelijk 35 koffers per klas, in rijen op de grond. Ruimtebesparing door de koffers in rekken te stapelen zie ik niet

Perambalur

omdat alle meisjes uit een klas **tegelijk** naar de kleedruimte gaan. Omdat ook in alle 10 klassen verlichting is zie ik niet wat Stichting Thomas Bouwprojecten op dit moment aan het gebouw zou moeten verbeteren. De gerenoveerde keuken voldoet goed. Natuurlijk zijn de ontbrekende roosters op de afvoergoot na twee jaar nog niet aangevuld, waarschijnlijk wordt er gewacht totdat een van de keukenmeisjes achteruit in de goot stapt en een been breekt. We gaan door naar **Perumalpalayam**, een uur rijden, en komen daar nog net voor het donker wordt aan. Asha is inmiddels ook vanuit Trichy gearriveerd en 's avonds praten we met elkaar. De volgende dag is er een van onderhandelen met de geselecteerde aannemers. Mr. Jude heeft afgebeeld omdat hij op bedevaart is en pas over enkele dagen terug zal zijn. Mr. Soman

kinderen Perumalpalayam

Stephen arriveert om 10.00 uur en ik leg mijn begroting naast zijn aanbieding en zie dat het verschil klein is. Hij beargumenteert stuk voor stuk zijn eenheidsprijzen. Sommige posten die ik te hoog vind worden verlaagd. Uiteindelijk komt zijn prijs uit op 3.045.741 rupees (zeg 47.000 euro). Omdat het drogen van de kleding van 300 kinderen in het woongebouw grote problemen met zich meebrengt zou een overdekte droogplaats bij het gebouw ideaal zijn. Ik bespreek met Stephen hoe dat met zo laag mogelijke kosten te realiseren zou zijn en vraag hem een prijsaanbieding met doorsnedeschets te maken van een overkapping van 8 bij 16 meter. We zijn net klaar met onderhandelen en zitten nog verder te praten als Mr. Gurusamy binnen komt. Hij is vroeger dan verwacht. Voor de lunch gezamenlijk nog wat gepraat over het project. Na de lunch vertrekt Stephen, ik zeg hem dat wij hem de beslissing nader zullen laten weten. Gurusamy's prijs ligt 450.000 rupees hoger. Na het hier en daar verlagen van zijn prijzen blijft het verschil met Stephen nog 400.000 rupees. Ik vraag Prudentia om Mr. Jude niet meer te vragen alsnog een prijsopgave te doen, omdat het mij erg onwaarschijnlijk lijkt dat hij onder de prijs van Stephen komt en ik met hem minder zekerheid heb over de kwaliteit van het werk. We nemen het besluit Stephen het werk te gunnen. Later in Chennai kan het contract getekend worden. Enkele verdere beslissingen zijn: de borstwering op het dak wordt verlaagd van 100 naar 25 centimeter, omdat dit toch niet toegankelijk wordt voor de kinderen. Ook het tussenlid naar de nieuwe toilet vleugel wordt 6,50 meter in plaats van 6 meter om de bestaande boorput voldoende vrij te laten. Een voorgenomen bezoek aan een bergdorp waar veel van de boardingkinderen vandaan komen, zit er die middag niet meer in.

's Avonds is er een programma van de kinderen en dit is boven verwachting goed. Vooral de vrije dans van een van de jongens is erg komisch. De kinderen zijn nu veel opener

Perumalpalayam feestavond

en minder schuw dan acht jaar geleden, toen Laury hier ook was met haar ouders en broer. Dit is wel een heel succesvol project en de uitbreiding met een verdieping en verdubbeling van het aantal toiletten is erg nodig! Vanaf Perumalpalayam de volgende ochtend eerst naar Trichy. Daar wordt sr. Prudentia afgelost door sr. Rita, zoals bekend het opperhoofd. Tot mijn verbazing is het provinciehuis vandaar verhuisd naar de buurt van Dindigul. De mooie en ruime nieuwbouw die in Trichy vorig jaar is opgeleverd wordt nu alleen gebruikt door, in Trichy studerende jonge zusters en zusters op doorreis. Omdat dit niet ons project is kan ik volstaan met een vraagteken te zetten. Ons reisdoel is Okkur waar we zullen overnachten, maar **Singampunari** ligt op onze route dus gebruiken we daar de lunch. Als we het nieuwe schoolgebouw doorlopen zien we dat sr. Mincy veel voor haar school voor elkaar heeft gekregen. Tegen beide schoolgebouwen is een drinkwatervoorziening gebouwd en er is een toiletgebouw bijgebouwd met 15 toiletten dat ongeveer 1.000.000 rupees (15.000 euro) heeft gekost. Niet ver van het schoolterrein hebben de zusters recent een groot stuk grond gekocht om daarop een college voor vrouwen te stichten. Een zeer ambitieus plan ter ere van het 125-jarig bestaan van hun congregatie. We gaan het terrein bekijken dat gedeeltelijk een kokosplantage is en gedeeltelijk bouwland. Ik krijg geen goed zicht op de grenzen van de aankoop maar zie wel dat het erg groot is. Ik stel me terughoudend op tegenover het plan als ik mij realiseer hoeveel geld dit zal gaan kosten en op hoeveel plaatsen binnen de congregatie noodzakelijke voorzieningen nodig zijn. We rijden door naar **Okkur** waar ik een paar jaar niet geweest ben en komen aan als het al donker is. In Okkur heeft Thomas

Bouwprojecten in 1999 de watervoorziening, toiletten en het zustergebouw gerealiseerd en in 2001 de school. Ik ben hier nu omdat de school al jaren te weinig klaslokalen heeft en dus werd het aantal kinderen noodgedwongen teruggebracht van 720 naar 650. Uitbreiding van het aantal klassen door de bouw van een eerste verdieping staat nu als tweede op de urgentielijst. 's Ochtends bekijken we de goed onderhouden school en op het dak zie ik geen belemmeringen voor de bouw van een verdieping die maar liefst 12 klassen zal opleveren! Uitbreiding met een vleugel (zes klassen) is een optie die uitvoering eerder mogelijk zal maken. Na de lunch vertrekken we naar **Budalur** waar, maar lager op de urgentielijst, ook een tekort aan klasruimte is. Een uitbreiding zal daar bestaan uit zes klassen met, volgens voorschrift, twee trappen. We worden met een terreinwagen opgehaald door Jayarani en Sjef, die ons uitgenodigd hebben een paar dagen bij hen te logeren. Jayarani is jarenlang de opzichter geweest van onze projecten en al jaren getrouwd met Sjef Eikemans, de beste vriend van een van mijn

Jayarani met dochter Indya

zoons. Ze hebben inmiddels twee kinderen en pas een huis gekocht in Tanjore, dicht bij Budalur. Jayarani spreekt beter Nederlands dan Sjef Tamil spreekt. De voertaal is Engels. Onderweg naar Tanjore op een smal weggetje stopt de motor ermee. We blokkeren de weg. Wat te doen? Mannen uit achteropkomende wagens bemoeien zich er mee. Een weet de oplossing: een verstopte dieselpomp. Hij draait ergens een dop los, frummelt wat, draait de dop er weer op en... de motor loopt weer (dit alles zonder gereedschap te gebruiken). Dit trucje moeten we zelf nog een aantal malen herhalen voordat we in Tanjore zijn. Het huis is al goed op orde, aan de inrichting wordt nog gewerkt. De volgende ochtend gaan we met zijn allen, ook de dochtertjes Indya en Livia gaan mee, de beroemde tempel bezoeken.

Deze is door koning Rajaraja gebouwd en in het jaar 1004 in gebruik genomen. Zelf heb deze tempel al tweemaal gezien maar voor Laury is het nieuw en ze kijkt haar ogen uit. De schitterende stenen sculpturen lijken als kleine versieringen in het niet te vallen tegenover de enorme afmetingen van de centrale toren die 70 meter hoog is. Mijn wens om de schilderijen aan de binnenkant van de tempel te zien blijkt niet waar gemaakt te kunnen worden omdat het inwendige van de tempel voor het publiek gesloten is, waarschijnlijk om de schilderijen te beschermen. Gelukkig is enkele jaren geleden een klein museum op het terrein geopend waar we reproducties van deze schilderijen kunnen bekijken. Sjef en Jayarani bieden ons een lunch aan, waarna we naar de Tanjore Art Gallery gaan, waar we de vele bronzen beelden uit de Chola-periode (10^e tot 14^e eeuw) kunnen bewonderen. Het is voor mij de tweede keer dat ik hier ben maar weer ben ik onder de indruk van deze prachtige uitingen van hindoe kunst. Ik koop weer een set ansichtkaarten. 's Avonds voor het slapen nog lang met Sjef op het dak zitten praten, met sigaar en een borrel uiteraard! Na afscheid te hebben genomen van Jerry en de kinderen brengt Sjef ons naar Trichy. Sr. Bellarmine is daar 's ochtends aangekomen en met haar vertrekken we naar **Vandavasi** met onderweg hevige regenbuien, zodat we daar pas in het donker aankomen. 's Ochtends is Asha ook weer van de partij, ze is een paar dagen bij haar ouders in Trichy geweest omdat haar moeder ernstig ziek is. Als eerste naar het hostelgebouw waar de ongeveer 30 studenten een programma voor ons hebben voorbereid. Het aantal studenten voor de tweejarige lerarenopleiding loopt terug omdat de voorkeur wordt gegeven aan een Bachelor- of Masteropleiding, zoals in Jolarpet wordt gegeven. Omdat de 10 grote kamers op de bovenste verdieping leeg staan stel ik de zusters voor deze te verhuren aan werkende alleenstaande vrouwen. Sr. Baby zegt daar al toestemming van de overheid voor te hebben gevraagd. Het toiletgebouwtje en de was- en droogplaats functioneren naar zeggen goed, het ziet er in ieder geval schoon en goed onderhouden uit. De zusters hebben het plan om het hele terrein dat nu voor rijstcultuur in gebruik is, te beplanten met waardevolle bomen, zoals teak. Kennelijk is rijst niet winstgevend meer. Dan naar het andere ommuurde gebied (compound genoemd) waar het kindertehuis en de scholen staan. We

Vandavasi waterzuiveringsinstallatie

controleren eerst de pas aangelegde drinkwater-zuiveringsinstallatie, die in een apart schuurtje staat opgesteld. Na de ingebruikname blijkt het water niet meer getest te zijn. Ik vraag om dit periodiek te doen om er zo zeker van te zijn dat het drink- en kookwater gezond is. De keuken met rijst stoominstallatie blijkt goed te voldoen. 's Avonds is er een programma van de boardingkinderen met dansen en zang. Ik weet zeker dat ik het lied "vader Jacob" vorig jaar nog aan de meisjes geleerd heb, toch kon maar een enkeling zich de eerste zin herinneren. Dus opnieuw geoefend tot de hele zaal weer mee kon zingen. Natuurlijk werd ook de diepere betekenis van het lied in het Engels en in het Tamil aan de meisjes uitgelegd. We blijven in Vandavasi en na het ontbijt gaan we richting **Pathiavaram**. Voor we het dorp bereiken rijden we langs Devakaparam waar een mooie tempel staat die ik Laury niet wil onthouden. We lopen door en langs de verschillende gebouwen. Het begint te regenen, steeds harder en in de stromende regen komen we aan bij de zusters in Pathiavaram waar een boarding is voor jongens en meisjes (vooral jongere kinderen tot een jaar of 12). Omdat er onvoldoende ruimte is om de 35 meisjes en 68 jongens onder te brengen, hebben we een ontwerp gemaakt voor een verdieping op het grootste gebouw van de twee waar de kinderen in wonen, en aanpassing van het kleinste gebouw dat dan voor de meisjes bestemd wordt. De totale projectkosten van zo'n 20.000 euro hopen we zo snel mogelijk bij elkaar te krijgen om ook deze "overbevolking" op te heffen. Vrijwel alle kinderen komen uit gezinnen van landloze arbeiders ofwel koelies en zijn dus heel erg arm. Ik onderzoek of het nachttoilet op de ingangsluifel gebouwd zou kunnen worden. Het blijkt mogelijk en de beste oplossing te zijn.

Na de lunch gaan we naar **Walajabad** waar de zusters graag het schilderwerk aan het, door ons gebouwde, schoolgebouw willen laten uitvoeren. Na de bouw hebben wij de afwasbare olieverf op het onderste deel van de muren nog niet aan laten brengen omdat die dan nog te veel vocht bevatten en daardoor zou de verf loslaten. Nu is het inmiddels vier jaar later en we zien dat nieuw schilderwerk hard nodig is. De zusters zullen ons een prijsopgave van twee schilders sturen. De stichting zal dan beslissen of over het kleurenschema en of we dat uit de onderhoudspot gaan betalen. De zusters willen alles in blauwgrijs wat ons nogal somber lijkt. We rijden terug naar Chennai via Kancheepuram. Kancheepuram is een van de

Kancheepuram

zeven tempelsteden in India, met honderden tempels en tempeltjes, waarvan enkele zeer de moeite waard zijn om te bezoeken. Ik kies er voor om de Kailasanatha tempel te bezoeken, daterend uit de Pallava periode (3^e tot 9^e eeuw) en heel gaaf bewaard. De toegang is gratis en er zijn weinig bezoekers. Bij de ingang, aan de weg, staat weer het stalletje met oude potjes en schalen, die de verkoper van mensen uit het omringende platteland opkoopt. Ik kan het niet laten twee potten en een schaalte te kopen, bij elkaar voor 8 euro. We vervolgen onze weg en komen langs het beeld van Indira Gandhi aan wie haar zoon Rajiv in 1992 een bloemenhulde bracht en daarna dicht bij deze plaats op een open veld vol politieke aanhangers om het leven werd gebracht. Het veld is nu omgevormd tot een prachtig monument ter herinnering aan deze veelbelovende premier. We rijden er langs, en door een gebied dat ik heb zien ontwikkelen tot een geweldig industrieel complex met enkele grote autofabrieken. Het verkeer gaat de capaciteit van de weg te boven, maar uiteindelijk arriveren we in de voorstad van

Chennai, Poonamalee, waar een van de noviciaten van onze zusters is gevestigd (3^e en 4^e jaar). We drinken er iets fris en praten wat met de ongeveer 25 aankomende nonnen en natuurlijk wordt er voor ons een dans uitgevoerd. Terug op onze thuisbasis, het St. Thomas Hospital, zou een rustdag op z'n plaats zijn, maar het programma zegt dat we om 6 uur de volgende dag op het vliegveld moeten zijn. We worden om 4.30 uur gewekt wat voor de zusters een normale tijd is, maar voor Laury en mij wat aan de vroege kant! We vliegen in totaal 2,5 uur via Hyderabad naar Jaipur, gelegen in de deelstaat Rajasthan en worden van het vliegveld afgehaald door de opzichter en tevens chauffeur van het project in **Gangapur**, het uiteindelijke doel van deze reis naar het noorden. In Jaipur zijn we toerist en beginnen met het kopen van kaartjes die toegang geven tot de vijf meest bezienswaardige monumenten van de stad en twee dagen geldig. Natuurlijk betalen wij als "overseas visitor" veel meer dan onze begeleiders maar 300 rupees (4,50 euro) is heel redelijk te noemen. We bezoeken de Albert Hall, een rijk paleisachtig gebouwencomplex in Victoriaans-Oriëntalistische stijl uit 1887 met daarin allerlei tentoonstellingen, te veel om goed te bekijken. Dan gaan we naar de Hawa Mahal, het paleis der winden, gebouwd in de 18^e eeuw met een

Jaipur

geweldig grote ongelooflijk fijn gedetailleerde straatgevel, met luikjes waarachter harem vrouwen stiekem naar de drukte op straat konden kijken, aldus het verhaal. Aan de overkant van de straat staan de mooiste paleiswoningen gewoon te verkrotten, doodzonde. De overnachting is geregeld bij paters die een groot jongenscollege runnen. We ontbijten ergens in de stad en gaan naar het Amber Fort, het enorm uitgestrekte paleis van de maharadja's van Jaipur gedurende de 15^e tot de 18^e eeuw.

Prachtige paleizen en tuinen, maar ook hier gedeelten die tot verval gekomen zijn. Dan naar Jantar Mantar, met vijf astronomische hellingbanen gelegen in een open park. Het is bloedheet en er is geen schaduw, we zijn er zeer snel uitgekeken en gaan naar het stadspaleis. Onze begeleiders hebben allang afgehaakt maar we weten waar we onze auto terug kunnen vinden. Het stadspaleis staat niet op ons kaartje dus moeten we er apart voor betalen. Laury krijgt het, zij het met moeite, voor elkaar 100 rupees korting te krijgen omdat ze aannemelijk kan maken dat ze studente is. Ik belaal de volle mep van 300 rupees ondanks mijn 65+ status. In het stadspaleis woonden de laatste maharadja's van Jaipur nog in volle weelde maar met ingeknotte macht tot de onafhankelijkheid en stichting van de republiek India in 1947. De veelal tot decadentie gekomen maharadja's raakten toen in een keer al hun macht kwijt, wel mochten ze in hun paleis blijven wonen. In Jaipur vechten nu de nakomelingen van de relaties van de laatste maharadja met verschillende vrouwen voor het gerecht om het verdelen van de erfenis! We lunchen weer in de stad en vertrekken om 15.30 uur naar Gangapur, waar we door de hier en daar erg slechte wegen pas om 19.30 uur aankomen, in het donker dus. Na het ontbijt gaan Laury en ik de nieuwbouw van de school bekijken. De eerste indruk is: het ziet er

Gangapur

goed uit. De bouw is nog niet klaar want sommige onderdelen ontbreken nog; de kozijnen zijn nog niet gekocht en geplaatst en ook de dakafwerking is nog niet aangebracht. Het wachten hier is op geld. De Stichting Thomas Bouwprojecten heeft het bedrag voor de bouw beschikbaar gesteld (28.000 euro) waarvan wij zelf hadden berekend dat dit voldoende zou zijn. De aannemer wilde geen vast bedrag afgeven, dus hebben wij besloten onze bijdrage te limiteren. Het tekort van geschat 5.000 euro zal door de congregatie zelf moeten worden opgebracht. Dit was van tevoren al gezegd maar de staf van de

congregatie had tot dusver nog geen geld beschikbaar gesteld. Jammer want nu kunnen we geen kant en klaar project opleveren. Er zijn aanmerkingen op de bouw die we de aannemer en opzichter laten zien: van de toiletdeuren zijn de sluitingen dermate goedkoop gekozen dat ze nu al beginnen te roesten! Toegezegd wordt dat ze zullen

Gangapur

worden vervangen. Het tegelwerk in het toiletgebouwtje loopt door tot bovenkant deurkozijnen, dus boven ooghoogte. Daarom dachten de tegelzetters waarschijnlijk "wat niet ziet, wat niet deert" en lieten de voeg tussen tegel en wand gewoon open. Ook dat zal worden verholpen. Alle wastafels zijn wel op consoles opgelegd maar ik kan ze zo van de wand trekken. De schroefbevestiging werd kennelijk niet nodig gevonden. Ik zeg messing schroeven te gebruiken. Verder hebben we weinig aanmerkingen en kunnen ook complimenten maken over de uitvoering van de vloeren en de buitentrap. De opzichter zal toezien dat de mankementen worden verholpen en het gebouw goed wordt afgebouwd. Het projectteam zal niet nog eens naar deze verre bestemming reizen, ondanks de vriendelijke mensen die we hebben ontmoet en de prachtige gebouwen die we hebben gezien. Sr. Rita is nu ook gearriveerd na 36 uur in de trein gezeten te hebben. Er wordt een kleine openingsceremonie gehouden. De pastoor en nog twee priesters lezen de mis en daarna is er nog een klein programma door de kindertjes, die vier of vijf jaar oud zijn. Met sr. Prudentia en Laury staan we nog wat na te praten buiten het schoolgebouw als ik een flinke slang tussen het gras zie bewegen. De slang komt nu onze kant op en kronkelt sierlijk op twee meter afstand langs ons heen om wat verder weg in gras te verdwijnen. Volgens Prudentia een cobra, ik schat van 1,5 meter lengte.

De zusters zijn niet blij als we het verhaal vertellen. 's Avonds zijn we uitgenodigd door de pastoor om te komen eten. Hij heeft een gezamenlijke maaltijd georganiseerd voor een aantal actieve parochianen, heel gezellig. Na afloop drink ik nog een biertje met de pastoor en brengt hij ons naar het vlakbij gelegen station. We nemen de nachttrein die om 23.00 uur uit Gangapur vertrekt en om 5.00 uur in Delhi aankomt. Een vrij comfortabele trein waarin we konden slapen; ik redelijk, Laury minder en zuster Prudentia per definitie goed. Na enig wachten komt onze chauffeur die is ingehuurd door onze gastheren de paters van Franciscus van Sales. We worden naar hun vestiging gebracht ergens in Delhi, een groot college voor jongens en we krijgen er een kamer aangewezen. Na een eindeloze tocht door Delhi's voornamelijk chaotische verkeer en smerige slechte wegen zijn we blij met z'n drieën rustig te kunnen ontbijten. Thuis had ik al een afspraak gemaakt om op de Nederlandse ambassade te gaan praten over het Nederlands-Indiase erfgoed in Pulicat uit de bijna 200 jaar dat de VOC daar gevestigd

monument in Pulicat

was. Aanleiding is het ernstig verval van de nog overgebleven monumenten. De afspraak is om 11.00 uur. Om 9.15 uur vertrekken we met onze chauffeur en storten we ons opnieuw in de verkeerschaos om twee uur later bij onze bestemming te arriveren. Na ons gemeld te hebben bij de portier worden we doorverwezen naar de hal van het architectonisch bijzonder fraaie ambassadegebouw. We worden begroet door mijn gesprekspartner Muhammed Afzal, een Indiase adviseur in dienst van de ambassade. De voertaal is dan ook Engels, waardoor ook Prudentia het gesprek kan volgen. We krijgen koffie aangeboden en ik begin mijn betoog over het verval van de monumenten in Pulicat. Ik vul dit aan met tekeningen en foto's, genomen in de loop van de bijna 20 jaar dat ik het stadje vrijwel jaarlijks heb bezocht. Dit in verband met de

schoolprojecten die we er hebben uitgevoerd en de renovatie van de "oude begraafplaats" met grafstenen tot 1656 en de monumentale "oude pastorie" uit ongeveer 1750. Muhammed is zeer geïnteresseerd in het gezamenlijk erfgoed en Pulicat in het bijzonder omdat vorig jaar met financiële steun van de ambassade een boekje is verschenen genaamd "Pulicat and Sadras", handelend over de geschiedenis van beide plaatsen waar de VOC een fort had. In Sadras is dat de afgelopen jaren door de Indiase overheid geheel gerestaureerd. Hij belt met de initiatiefnemer van het boekje, de architect Xavier Benedict en vraagt hem vanuit Chennai naar Pulicat te komen op de 26^e september, de dag dat wij in Pulicat zullen zijn, om ons daar zijn informatiecentrum te tonen (zie ook pagina 14). Na een interessant gesprek van ruim een uur en met vijf boekjes staan we weer buiten en gaan eerst naar een modern tempelcomplex opgericht door een guru. Ik krijg de indruk, voornamelijk gebouwd ter meerdere eer aan hemzelf. De toegang is gratis maar de veiligheidsmaatregelen om het terrein op te mogen zijn enorm. Dit is kennelijk geen bezienswaardigheid voor buitenlandse toeristen want ik zie uitsluitend Indiërs. Het park rond de tempel is werkelijk prachtig aangelegd en onderhouden. Ook de tempel zelf is in traditionele stijl zeer rijk gedecoreerd maar ik mis het religieuze element van de echte, nog in gebruik zijnde oude tempels. Van een heel andere orde is het bezoek dat we brengen aan de plaats van herdenking waar Mahatma Ghandi in 1948 is vermoord. Er zijn veel foto's en teksten die een goed beeld geven van de achtergronden en ideeën van deze geweldloze vrijheidsstrijder. We rijden terug naar het huis van de paters, eten met enkele van hen en zoeken onze kamer op om

Ghandi memorial

te slapen. 's Morgens brengt de chauffeur ons eerst naar het Indira Ghandi Memorial, de riante buitenplaats waar Indira woonde en in 1984 werd vermoord door twee van haar lijfwachten toen ze een wandeling in de tuin maakte.

Meer voor Indiërs maar ook voor ons interessant. We rijden daarna naar de lotustempel en vanaf het parkeerterrein zien we de lotusbloem (waterlelie) op een flinke afstand boven de horizontale lijn van de onderbouw uitsteken. Het geeft me een zelfde soort schoonheidservaring als het zien van de Taj Mahal in Agra. Hier wordt het gebouw

Lotustempel

gevormd door los van elkaar staande betonnen schalen, aan de buitenzijde bekleed met marmeren platen. Rond het gebouw negen grote ronde

vijvers, voorstellend de bladeren rond de bloem drijvend op het water. Het geheel is prachtig vormgegeven en ook van binnen heel indrukwekkend. Uiteraard moeten voor we de tempel binnen gaan de schoenen uit. Vrijwilligsters uit verschillende landen leiden de stroom bezoekers in goede banen en verstrekken informatie. De lotustempel, of eigenlijk Het Baha'i Huis van Aanbidding is gewijd aan de eenheid van God, de eenheid van religies en de eenheid van de mensheid. Architect Fariburz Sabha ontwierp deze tempel in de vorm van een lotusbloem omdat de lotus verbonden is met vrijwel alle religies van India en beschouwd wordt als een universeel religieus symbool. Het bezoek aan de lotustempel is voor mij duidelijk het hoogtepunt van alle bezienswaardigheden in Delhi. We eten in een verschrikkelijke schreeuwerige eettent, ik kan het niet anders noemen. Daarna gaan we naar het Nehru museum, een voornaam buitenverblijf van de Nehru familie, waar een goed beeld wordt gegeven van het ontstaan van de republiek India. Na nog enkele souvenirwinkels te hebben bezocht worden we op de luchthaven afgezet voor onze vlucht terug naar Chennai. De zondagochtend hebben we in alle rust doorgebracht: kaarten geschreven en naar muziek geluisterd. Ik bewaar namelijk wat bandjes met klassieke muziek en een simpele radiocassetterecorder in mijn kast en kan daarmee mijn favoriete muziek beluisteren. In India is er nauwelijks belangstelling voor westerse klassieke muziek,

waarschijnlijk om de eigen identiteit te beschermen. Usha met echtgenoot Noël en vier maanden oude dochtertje komen volgens gemaakte afspraak, bij mij op visite. Usha is de oudste van onze Indiase "dochters" Uma en Usha, die ik inmiddels al bijna 20 jaar ken. Zij zaten als 10-12 jarige weeskinderen in de boarding van Vepery, ons tweede project. Uma en Usha hebben beiden de verpleegsters-opleiding in het St. Thomas Hospital doorlopen. In de omtrek van het huis van haar schoonfamilie, waar ze uiteraard woont is geen ziekenhuis, waardoor ze nu een baantje heeft bij een geneesmiddelenbedrijf. Omdat haar man geen baan heeft verzorgt hij overdag het kind. Usha zegt gelukkig te zijn met haar schoonfamilie. Dat vind ik fijn omdat het contact met haar eigen familie nu geheel is verbroken. De keren dat Usha haar grootmoeder heeft geprobeerd te bellen werd de telefoon op de haak gelegd, terwijl de meisjes haar de laatste jaren naar vermogen financieel gesteund hebben! Onbegrijpelijk. 's Avonds gaan we naar het station en nemen de nachttrein naar Eluru waar we in de ochtend aankomen en een auto klaar staat om ons in minder dan een uur naar **Vegiwada** te brengen. Ik wil met sr. Avila praten over het te bouwen klooster waarvoor we een belangrijke donatie zullen ontvangen van Nederlandse Franciscanessen. Er zijn zeven zusters die nu in twee aangepaste klaslokalen van de school wonen; veel te klein. Avila wil graag eenpersoons kamers. Prudentia zegt later dit niet nodig te vinden en is voor tweepersoons kamers, natuurlijk veel minder kostbaar wat beter past bij ons gelimiteerd budget.

Vegiwada

Het kindertehuis geïnspecteerd: de toiletdeuren blijken niet van een kwaliteit die we ervan verwacht hadden en het muskietengaas in de ramen blijkt hier en daar beschadigd, volgens Avila wordt dit veroorzaakt door apen die met stenen gooien. Apen van jongens of echte apen is me niet helemaal duidelijk geworden! Volgend jaar wil Avila vier klassen op de school bouwen met zelf verworven middelen, o.a. uit de

oliepalmplantage die de helft van het terrein beslaat, verder een bijdrage van het generalate en waarschijnlijk een lening voor wat zij nog tekort komt. Met de auto gaan we de volgende morgen richting P.T.Parru, drie uur rijden, maar omdat we er toch langs komen, stoppen we voor de lunch in **Chebrolu**. Het is te zien dat de hoofdzuster groene vingers heeft; op het schoolterrein zijn weer heel wat jonge bomen geplant en wordt dit ieder jaar mooier om te zien. Een van de twee bewegingsvoegen in het schoolgebouw blijkt te lekken bij hevige regen. We gaan kijken: de uitvoering is niet als voorgeschreven omdat de aluminium afdekking over de voeg ontbreekt. Het zou in orde gemaakt worden; ik ben benieuwd.... We rijden nog een half uur en zijn in **P.T.Parru**, waar we hartelijk worden ontvangen door zusters en de boardingmeisjes. We zullen daar tweemaal overnachten om voldoende tijd te hebben voor het in gang zetten van de bouw van de school de volgende dag. Mijn collega projectleider had op 1 februari al een overeenkomst met de aannemer gesloten voor een vaste prijs maar daarin stonden verrekenbare materiaalprijzen voor cement, betonstaal en baksteen. Hij kon toen het startsein voor de bouw nog niet geven omdat we het totale benodigde bedrag toen nog niet op onze bankrekening hadden staan. Nu was dat wel het geval. Voor de bouwvergadering was de aannemer gekomen met zijn Engels sprekende constructeur die als vertaler optrad en de uitvoerder, die er verder het zwijgen toe deed. Mijn angst dat de aannemer zou beginnen te mekkeren over prijsstijgingen van allerlei posten in de begroting blijkt gelukkig voorbarig want de aannemer doet zijn prijs gestand. Alleen de prijzen voor cement, staal en baksteen stijgen zoals verwacht naar de huidige marktprijzen, zodat de totale bouwkosten, zonder meubilair, komen op 75.000 euro voor deze school met 8 klassen van ruim 6x6 meter en een veranda van 2,40 meter breed zoals vereist. De aannemer zegt toe binnen twee weken met de bouw te starten. Voor de avond hebben de boardingmeisjes een programma voor ons voorbereid. Het is een erg leuk programma en natuurlijk moet ook Laury weer haar danstalenten tonen. De volgende dag, worden we per auto naar Guntur gebracht om daar de trein naar **Damaracherla** te nemen waar we laat in de middag aankomen. Hier is de bouw van een verdieping op het klooster in uitvoering. Het werk ziet er beter uit dan ik

Damaracherla

verwachtte. De aannemer die onze vorige werken uitvoerde, waar we niet erg tevreden over waren, blijkt te zijn overleden. Men was nu volop bezig de binnenwanden te pleisteren. Op enkele punten is door de zusters

Damaracherla

afgeweken van onze tekening maar wel aanvaardbaar voor mij. 's Middags gaan we met enkele zusters naar de Krishna rivier waar deze samenstroomt met een andere rivier. Een gewijde plaats voor hindoes, omdat op dat punt de op het Ganesh feest door verschillende groepen mensen gemaakte gipsen beelden versterkt met jute van deze olifantgod, te water worden gelaten. Er zijn dan ook enkele kleine tempels. We maken een korte boottocht over de rivier en zien op de oevers restanten van de Ganesh beelden die uit het water gevist zijn. Daarna bezoeken we een tempeltje waar een hindoe priester ons een rituele zegening geeft. We krijgen daarbij wat wijwater in de hand gegoten en we worden geacht dat half op te drinken en met de rest ons hoofd nat maken. Wij hebben alleen het laatste gedaan want ons vertrouwen in Ganesh is ook weer niet onbeperkt! 's Avonds in het donker gaan we naar het stationnetje van Damaracherla.

De weg langs de spoorlijn, altijd vol kuilen en obstakels, is spectaculair verbeterd. De trein naar Chennai is zoals gewoonlijk veel te laat zodat we pas om 8.00 uur in de ochtend op het Central Station aankomen in plaats van om 6.00 uur. Aannemer Stephen is op uitnodiging naar het generalate gekomen om het contract te tekenen voor de bouw van de uitbreiding van het kindertehuis in Perumalpalayam. Ik ben blij dat de nu overeengekomen prijs strookt met onze begroting. Over het wel of niet uitvoeren van een extra overkapping voor het drogen van de kleding neem ik nog geen beslissing alvorens onze sponsors te hebben geraadpleegd. We brengen die dag een bezoek aan de kindertehuizen in het centrum van de stad: Egmore en Vepery. In **Egmore** zien we onder het genot van de nodige hapjes, een leuk programma van de kinderen. Voor de kinderen doorbreekt ons bezoek de dagelijkse sleur. Voor ons is de affectie van sr. Rose en de kinderen hartverwarmend. Ook in **Vepery** wordt er een kort programma uitgevoerd, waarna we met de kinderen het boardinggebouw doorlopen om op het dakterras te proberen te ontdekken wat de oorzaak is van de lekkages die soms optreden. Ik zie er geen. In het donker door het nog drukke verkeer terug naar het Thomas Hospital. Zondag 25 september is het voor het eerst sinds twee jaar dat ik Uma weer zal ontmoeten. Vorig jaar werkte ze nog in Singapore maar kwam in mei terug, trouwde met Britto en ze wonen nu in Avadi, waar we elkaar in het kindertehuis zullen ontmoeten. Al snel na onze aankomst kan ik Uma omarmen en gezamenlijk kijken we naar het, vanwege de kwartaal examens, korte programma. We rijden per auto achter de motor van Britto en Uma aan naar hun huis. Eerst worden we verwelkomd door de benedenburen en huisbaas. De woning ligt in een rustig straatje ziet er goed uit en is juist groot genoeg voor twee personen. We krijgen allerlei hapjes aangeboden die wisselend door Uma en Britto worden gemaakt en wisselen cadeautjes uit. Een paar mooie shirts voor mij en ik geef handdoeken en een uitgezaagde sierpauw, alles gekregen van de zusters waar ik op deze manier een goede bestemming aan geef. Laury en ik worden uitgenodigd om vrijdagavond met ze te gaan dineren in een restaurant. We nemen afscheid en rijden terug naar Chennai. Ik heb maandag 26 september om 12.00 uur een afspraak met Xavier Benedict, een architect uit Chennai die een eigen stedenbouwkundig bureau heeft (zie ook

pagina 11). Hij is erg geïnteresseerd in de VOC-geschiedenis van **Pulicat** en heeft contacten met de Nederlandse ambassade in New Delhi en de Archaeological Survey of India, zeg maar onze Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. We vertrekken vroeg om op tijd in Pulicat te zijn en dat lukt. Ik vertel hem over mijn bemoeienissen met de renovatie van de oude begraafplaats en de oude pastorie en geef de opmeting en foto's van beide monumenten, hij is er blij mee. Van zijn kant

Pulicat informatiecentrum, Xavier Benedict en Laury

brengt hij ons naar het, door hem ingerichte informatiecentrum dat bedoeld is om de bevolking voor te lichten over hun geschiedenis. Ook heeft hij een boekje geschreven getiteld "Pulicat and Sadras", gesponsord door de Nederlandse ambassade. We beloven elkaar op de hoogte te houden van ontwikkelingen want verschillende VOC monumenten zijn de laatste jaren verdwenen

Pulicat oude pastorie

of staan op het punt te verdwijnen. Een van die monumenten is de oude pastorie, een VOC gebouw daterend midden 18^e eeuw. Het woongebouw heeft dringend een schilderbeurt nodig maar is verder bouwkundig nog in goede staat. Dit in tegenstelling tot het achterliggende

keukengebouwtje, dat deel uitmaakt van het monument maar in een dusdanige slechte staat verkeerd dat dit alleen door een grondige restauratie van de ondergang gered kan worden. Ik maak wat foto's van de bedreigde plekken van het gebouwtje. De pastoor die over deze gebouwen en het kerkhof gaat, vindt alles goed als het hem maar geen rupee kost want hij is op zoek naar een paar miljoen rupees om zijn, in aanbouw zijnde kerk af te kunnen maken. We rijden over de pas nieuw gebouwde brug naar de ligplaats van de vissersboten voor een tochtje over het Pulicat lake, een geweldig grote lagune die maar op een plaats in verbinding staat met de zee. In

Pulicat lake

de 17^e eeuw was dit meer vier meter diep, waardoor de schepen binnen konden varen. Nu is de diepte minder dan een meter door verzanding. We lopen naar zee door een naaldbosje, kennelijk een geliefde plek voor een picknick, gezien de ongelooflijke troep die er is achtergelaten! Er is echt niemand die er maar over denkt zijn eigen rommel mee terug te nemen. In het stadje is het niet anders. Ik hoor dat het ontvangen overheidsgeld voor de reinigingsdienst, zoals zo vaak in India, voornamelijk gebruikt wordt om de zakken van de gemeenteraadsleden te spekken. Aan zee is het aangenaam vertoeven, een frisse wind na een warme dag, de avond valt en we lopen terug naar de boot en zien de zon ondergaan voor we afmeren. Voor de nacht hebben de zusters maar één, zij het grote, kamer voor Laury en mij beschikbaar. Het maakt Laury niets uit en mij ook niet. 's Ochtends maken we een uitgebreide wandeling door Pulicat. Ik zie dat de moderne ontwikkelingen tot gevolg hebben dat steeds meer oude gebouwen verdwijnen of verkrotten, zoals huizen uit de VOC tijd (1615–1800) en oude tempels. Zo is de voormalige scheepstimmerwerf, nog goed herkenbaar als een kuil ter grootte van een schip met aan weerskanten houten palen, nu bijna onherkenbaar geworden. Jammer dat zo

slordig wordt omgegaan met dit stadje dat zo'n rijke geschiedenis heeft. Al vanaf de 8^e eeuw was het een van de belangrijkste havens aan de oostkust van India, tot het begin van de 19^e eeuw toen Nederland zich terug trok uit India en de bevolking van het stadje tot armoede verviel. We rijden in ongeveer drie uur de 60 kilometers naar Chennai terug via voor mij onbegrijpelijke omwegen. De volgende dag staat onze laatste bestemming op het programma: **Jolarpet**. Daar is door ons een woongebouw neergezet voor studenten van de opleiding tot onderwijzeres op de hogere niveaus dan in Vandavasi het geval is. Het gebouw was al in februari door medeprojectleider Anne opgeleverd, maar er

Jolarpet hostel

resteerde nog een lijst van 25 werkzaamheden die nog uitgevoerd of verbeterd dienden te worden. Aan ons de taak om te controleren of alle punten van de lijst konden worden doorgestreept. We bereiken na een treinrit van drie uur Jolarpet en worden door sr. Amali Vedha opgehaald en naar het college gebracht. Na ontvangst door enkele leraren lopen we door het nieuwe gebouw met de lijst

Jolarpet controle op het dak

in de hand en strepen de punten af die in orde zijn gebracht. Er blijven een aantal punten over die niet in orde zijn en door Asha worden genoteerd op een nieuwe lijst die aan sr. Amali Vedha wordt overhandigd.

We gaan nu eerst naar de andere compound (ommuurd terrein) die in de buurt ligt en waar het kindertehuis staat. De boardingkinderen wachten al op ons om hun programma op te voeren. Een erg leuk programma waarin alle verschillende klassen hun dans uitvoeren. Na het avondmaal gaan we terug naar het college omdat ook de 26 studenten, die nu in ons gebouw wonen, een programma hebben voorbereid. Opvallend is een danseres die een heel goede Bharata Natyam opvoering geeft. Bharata Natyam is een dansvorm die teruggaat naar de tempeldansen die veelal door prostituees werden opgevoerd en daarom door de Britten werden verboden. Veel van deze dansen verbeelden in beweging en gezichtsuitdrukking de verrichtingen van de god Krishna op aarde. Deze god was allesbehalve een heilig boontje en maakte heel wat mee! Laury laat ook nu weer zien dat ze zelf een balletopleiding heeft gevolgd. Opnieuw hebben we een gezamenlijke slaapruijmt in het collegegebouw. 's Ochtends ontmoeten we mr. Stephen weer. Hij geeft mij een schets en prijsaanbieding voor de overdekte droogplaats waar ik om gevraagd had. Met sr. Amali Vedha spreekt hij af dat zij voor alle nog uit te voeren werkzaamheden zal zorg dragen. Welk deel hij van zijn laatste termijn daarvoor moest inleveren is mij niet duidelijk geworden. Met de nieuwe collegewagen worden we terug naar Chennai gebracht waar we om acht uur aankomen bij het St. Thomas Hospital. Op de een na laatste dag gaan we al vroeg naar het generalate voor de laatste bespreking met de staf van de congregatie. Sr. Rita had op mijn verzoek op internet gezocht of er die avond een Bharata Natyam ergens in Chennai was en ze had er een gevonden. 's Avonds waren we uitgenodigd door Uma en Britto voor een diner in een restaurant. Het leek mij leuk, zeker voor Laury, om daarvoor naar zo'n speciale dansuitvoering te gaan. Tijdens de vergadering mijn lijstje punten afgewerkt waar onder de uitgangspunten voor een project voor gehandicapte meisjes in Elambalur en het samenstellen van de nieuwe "Priority List", ditmaal komen er zeven grote en acht kleine projecten op. De congregatie van Franciscan Sisters of St. Joseph, opgericht door Jan Aelen uit Tilburg bestaat volgend jaar 125 jaar en dat wordt gevierd op 4 maart 2012. Sr. Rita verzoekt mij dringend dan ook aanwezig te zijn. Ik maak haar duidelijk dat wij geen geld besteden aan zaken die niet duidelijk met ons projectwerk te maken heeft. De zusters Rita en

Prudentia overleggen even en zeggen dat de congregatie het vliegticket zal betalen. Ik doe geen enkele toezegging en zit niet op zo'n extra reis te wachten. De dansuitvoering begint om 18.30 uur en is in de buurt Mylapore, dicht bij zee. Pas om 18.00 uur komt Uma bij het generalate aan, na om 15.00 uur van huis in Avadi te zijn vertrokken. Britto zou uit zijn werk op zijn motor direct naar de voorstelling gaan. Sr. Rita, Uma, Laury en ik gaan per jeep op weg en zijn om 19.00 uur ter plaatse. Britto staat al te wachten. We krijgen koffie aangeboden. Er is net een pauze tussen twee dansen als we een rij lege stoelen vinden achter in de zaal. Op het toneel zit aan de linkerkant een orkestje bestaande uit zes personen waaronder de vrouw die de teksten reciteert. De danseres is een meisje van 15 jaar die haar 8-jarige dansstudie heeft voltooid en met dit optreden haar diploma uitgereikt zal krijgen. De zaal is vol. Tijdens de korte pauzes tussen de dansen is het een komen en gaan van mensen en als ik naar voren loop om de muzikanten beter te bekijken zie ik een rij lege stoelen op de tweede rij. Ik wenk de anderen en we zitten nu vooraan waardoor we veel beter zicht hebben op de bewegingen en gezichtsuitdrukkingen van de danseres. We zien nu ook dat de violist en de fluitspeler blind zijn. Na zes prachtige Bharata Natyam dansen wordt het diploma uitgereikt, gepaard gaande met de nodige toespraken en eerbetoon aan de dansschool en de muzikanten. Iedereen heeft de dansen prachtig gevonden: Britto voor wie het de eerste keer was, Laury met haar ballet verleden, Uma met haar Bharata Natyam achtergrond, sr. Rita en ik. We rijden naar een restaurant in de buurt voor het avondmaal dat

laatste maaltijd voor vertrek: Uma (2^e van links) en Britto (rechtsvoor).

ons door Uma en Britto wordt aangeboden. Britto rijdt op de motor achter ons aan om Uma van het Thomas Hospital mee terug te nemen naar Avadi.

Ik geef haar twee volle zakken spullen mee, een voor Usha, want dan krijgen deze een betere bestemming dan ze mee naar huis te nemen, afgezien van het gewicht dat ik mee moet zeulen! Op onze laatste dag gaan we 's ochtends nog naar Mount Road om te winkelen waarna sr. Rita ons een lunch in de stad aanbiedt. Om 15.00 uur zijn we terug in het hospitaal en gaan we onze spullen

inpakken. We worden om 21.45 uur opgehaald om naar het vliegveld gebracht te worden. Na een probleemloze vlucht staan we 's morgens om 7.30 uur weer in Brussel. We gaan per trein naar huis: voor Laury is dat Parijs en voor mij Eersel. Op het station Brussel-Zuid nemen we afscheid van elkaar. "Het was een leerzame en prima verlopen reis" zegt ze.

Behalve dat was het voor mij ook een heel nuttige reis voor de stichting. Twee projecten werden afgerond en twee projecten opgestart als belangrijkste feiten. Het is te hopen dat we ook in de toekomst kunnen blijven bouwen voor de kinderen in India. Dat is alleen mogelijk met uw steun!! (Ik hoop dat mijn verhaal voor u niet te lang is geworden).

Hans Schiebroek, projectleider

FRANCISCAN SISTERS OF ST. JOSEPH CHENNAI-16	
PRIORITY LIST-30.09.2011	
<u>MAJOR PROJECTS</u>	
1. Okkur	- First Floor School Building
2. Srikalahastri	- 6+6 Class Rooms
3. Budalur	- 6 Class Rooms
4. Olagadam	- 5 +5 Class Rooms
5. Dhamaracherla	- 8 Class Rooms
6. Elambalur	- Boarding for the Handicapped Children
7. Singampunari	- St. Joseph's Women Arts and Science College (8 Class rooms)
<u>MINOR PROJECTS</u>	
1. Pathiavaram	- Extension of the Boarding
2. Venkatachalapuram	- Bore Well
3. Jolarpet primary School	- Toilet Building
4. Ottanthangal	- Toilet Building
5. Manampathy Kandigai	- Toilet Building
6. Perumal Payalam	- Toilet Building
7. Kamalapuram	- Toilet Building
8. Srivaikundam	- Toilet Building
Sr. Rita Michael FSJ	<i>Sr. Rita Michael</i>
Sr. Prudentia FSJ	<i>Sr. Prudentia</i>

NCDO

Regelmatig heeft u in ons Projectnieuws, Jaarverslag en/of Jaarbericht kunnen lezen over de Nationale Commissie voor Internationale Samenwerking en Duurzame Ontwikkeling kortweg NCDO genoemd.

Wij maken sinds jaren gebruik van de subsidieregeling uit het

programma Kleinschalige Plaatselijke Activiteiten (KPA) van de NCDO.

De Milleniumdoelen (doelen die in het jaar 2000 door 189 landen afgesproken zijn om voor 2015 de wereldwijde armoede te halveren) zijn de leidraad voor alle activiteiten. Stichting Thomas Bouwprojecten voldoet aan diverse doelen maar "meer kinderen naar school" is toch wel het meest in het oog springend.

Grote projecten die in de laatste jaren met behulp van NCDO subsidie gebouwd konden worden zijn de scholen in Singampunari (2010), Chebrolu (2009) en Walajabad (2007). Helaas is de school met acht klassen in P.T. Parru het laatste project waar wij NCDO subsidie voor zullen ontvangen. Het kabinet heeft besloten dat de NCDO vanaf 1 januari 2011 geen subsidies meer mag verstrekken en diensgevolge zijn de subsidieprogramma's van de NCDO komen te vervallen. De NCDO is het Nederlandse kennis- en adviescentrum voor burgerschap en internationale samenwerking geworden. SBOS (Subsidiefaciliteit voor Burgerschap en Ontwikkelingssamenwerking) heeft de subsidieverstrekende rol van de NCDO overgenomen. Echter na 10 maanden heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken de geldkraan dichtgedraaid vanwege de bezuinigingen. De Staatssecretaris heeft daarom besloten om in ieder geval in 2011 en 2012 geen nieuwe indienrondes bij SBOS open te stellen.

P.T. Parru zal voorlopig ons laatste grote project zijn dat mede dankzij NCDO subsidie gerealiseerd zal worden.

Henny Koenders / PR

Chebrolu

Walajabad

Singampunari

